

Stanovisko Asociácie vodárenských spoločností k stanovisku SR k návrhu revízie UWWTD.

Asociácia vodárenských spoločností podporuje stanovisko Slovenskej republiky ako členského štátu EU k návrhu revízie smernice 91/271/EHS o čistení mestských odpadových vôd. Revízia smernice preferuje ambiciózne ciele v oblasti odvádzania a čistenia odpadových vôd. Výrazne sprísňuje limity na kvalitu vyčistenej vody, aj na pripojenosť aglomerácií pod 2000EO na verejné kanalizácie. Termíny na realizáciu sú veľmi krátke a finančne náročné. Vlastníci a prevádzkovatelia verejných kanalizácií na Slovensku nebudú schopní plniť požiadavky smernice v plnom rozsahu. Návrh uvedených opatrení je potrebné revidovať v súlade s aktuálnym stavom odvádzania a čistenia odpadových vôd v jednotlivých členských krajinách. V opačnom prípade ambiciózne požiadavky smernice vyvolajú opačný efekt a budú viesť k obmedzeniu činnosti celého sektoru vodárenstva.

Návrh smernice o čistení komunálnych odpadových vôd, tak ako to uvádza aj predkladacia správa uvádza všeobecné ciele: ďalšie znižovanie znečisťovania živinami (dusíkom a fosforom), mikropolutantmi a mikroplastmi, ako aj „zostávajúcich zdrojov“ znečisťovania, energetická neutralita pre všetky ČOV nad 10 000 EO, zvýšenie opätovného využívania vody a lepšie hospodárenie s kalmi a odpadom, zlepšenie prístupu k sanitácii, najmä pokiaľ ide o zraniteľné a marginalizované skupiny, posilnenie, modernizácia, zjednodušenie a prispôbienie povinností týkajúcich sa monitorovania a nahlasovania.

Návrh smernice predpokladá časový harmonogram plnenia hlavných opatrení od roku 2025 do roku 2040, ktorý bol zvolený so zámerom poskytnúť členským štátom dostatok času na uskutočnenie požadovaných investícií.

Navrhnuté opatrenia kladú ťažisko najviac na prevádzkovateľov systémov zberu a čistenia odpadových vôd a budú vyžadovať priame investície na ďalšie odstraňovanie nutričov, mikropolutantov, mikroplastov zavedením nových technológií vrátane kvartérneho čistenia odpadových vôd. Do 31. decembra 2040 bude aplikácia kvartérneho čistenia povinná aj pre ČOV nad 10 000 EO, tam kde koncentrácia mikropolutantov predstavuje riziko pre obyvateľov a životné prostredie.

Priame investície sa budú vyžadovať aj pri rozšírení možnosti opätovného využívania vôd a kalu a znovuzískavania fosforu z kalu, taktiež pri dosiahnutí energetickej neutrality.

Pri zavedení sledovania nových látok ako sú liečivá, PFAS, mikroplasty sú potrebné analýzy náročné na investície aj na odbornosť. V súčasnosti nie sú zvládnuté metodiky stanovení, detekčné limity stanovení ani laboratórne techniky ako aj nastavenie limitov novo sledovaných ukazovateľov. Chýbajú dostatočné analytické kapacity. Nie je možné založiť plošné monitorovanie na jednom špecializovanom laboratóriu v krajine.

Je diskutabilné, či stanovený časový harmonogram plnenia hlavných opatrení od roku 2025 do roku 2040 pre SR je ozaj postačujúci pre uskutočnenie všetkých navrhovaných opatrení ak reálne zhodnotíme súčasný stav v oblasti zberu, čistenia odpadových vôd, vrátane nakladania s kalom a monitorovaní odpadových vôd.

Splnenie opatrení vytýčených cieľov smernice priamo zasiahnu prevádzkovateľov systémov zberu a čistenia odpadových vôd a v konečnom dôsledku sa to preniesie v našich podmienkach na občana, čo nemusí byť už sociálne únosné.